

OLIMPIADA DE LIMBĂ, COMUNICARE ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

Etapa locală, 26 ianuarie 2013

Clasa a V-a

Școli cu predare în limba română

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul de lucru este de 3 ore.

Citește cu atenție cele două texte și răspunde corect tuturor cerințelor formulate în sarcinile de lucru:

A.

Când a venit pe lume fratele meu cel mic, ulița îl aștepta la poartă. El nu știa: era așa de mic! Căsuța lui de-atunci era un leagăn alb; palmele mamei erau singura uliță prin care putea păși; ochii mamei - singurele ferestre prin care putea privi. Pe-atunci știa doar să scâncească și se numea Scâncea-voievod.

A trecut vreme până când, cu mâinile și cu picioarele, a prins să meargă de-a bușele prin molatică împărăție a covorului.

Copilăria, iscoditoare ca un copil în fața ușii care ascunde pomul de Crăciun, se înalță, în trupul lui, în vârful picioarelor; creștea. Putea urni un scăunel, înhămându-și toată puterea prin brațe: era întâiul avânt.

Putea, urcându-se pe scăunel, să-și moaie degetele în gavanosul cu dulceață de pe măsuță, ca mai apoi, după ce și l-a supt el, să-l întindă și mamei: era întâia dărnicie.

Putea păși singur prin cerdac: era întâia pribegie.

(Ionel Teodoreanu, *Ulița copilăriei*)

B.

Mițu și Baruțu au mai crescut și încep să comploteze.

Odată, Baruțu a găsit ușa unui dulap crăpată și a strigat numaidecât pe Mițu. Descoperiseră, în sfârșit, drumul la tainele mari, și au intrat amândoi în dulapul cu haine.

Decepția le-a fost serioasă, trezindu-se amândoi între pantaloni atârnați de cârlige și fuste și dând și de alte rafturi încuiate. Dulapul mai avea și patru uși, iar la mijloc o grămadă de polițe, până sus. Ce rău e să fii mic, și mai ales ce nedreptate! Tot ăia sunt de vină că ești mic: puteau să te facă mare dintr-o dată, să nu aștepți să crești cât le-o place lor, douăzeci de ani. E o înțelegere secretă între părinții din toată lumea. Ei se prefac că se gâlcesc unii cu alții pentru tot felul de pretexte, dar în fond sunt perfect de acord: copiii trebuie să fie mici și să stea mici o viață întreagă. N-ar vrea și Baruțu să aibă mustăți? De ce n-are mustăți? N-ar vrea și Mițu să puie fustele mamei? De ce nu poate? Fiindcă e ținută mică într-adins, să nu poată să se gătească.

(Tudor Arghezi, *Cheile*)

SUBIECTUL I - Lectura (80 de puncte)

A. Înțelegerea textului (16 puncte)

1. Transcrie o personificare și o comparație din textul A. **4 puncte**
2. Numește etapele copilăriei ilustrate în cele două fragmente de text; comentează-le folosind exemple adecvate. **12 puncte**

B. Scriere despre textul literar (25 de puncte)

Redactează o compunere de 10-15 rânduri în care să prezinți trăsăturile operei literare, utilizând, pentru ilustrare, exemple din textele-suport.

C. Scriere imaginativă (25 de puncte)

Alcătuiește o **compunere narativă** de 20-25 de rânduri, cu titlul **Copilăria – aventură a cunoașterii**, în care să îți imaginezi o întâmplare deosebită, valorificând mesajul textelor-suport. Pentru obținerea punctajului maxim, vei avea în vedere următoarele reperi:

- respectarea relației dintre titlu și conținutul compunerii;
- utilizarea narațiunii ca mod de expunere dominant;
- crearea a cel puțin două personaje;
- folosirea a cel puțin două figuri de stil studiate (le vei sublinia);
- viziunea originală asupra temei propuse;
- încadrarea în limita de spațiu.

Redactare (pentru compunerile de la punctele B și C: 14 puncte)

Unitatea compoziției - **2p.**; registrul de comunicare, stilul și vocabularul - **4p.**; coerența textului - **3p.**; ortografia - **3p.**; (0-1 greșeli - **3p.**; 2-3 greșeli - **2p.**; 4 greșeli - **1p.**); punctuația și așezarea în pagină - **2p.**

SUBIECTUL AL II-LEA – Practica rațională și funcțională a limbii (10 puncte)

Realizează, în 10-15 rânduri, portretul unui coleg/ al unei colege de clasă.

SUBIECTUL AL III-LEA – Elemente de construcție a comunicării (20 de puncte)

1. Transcrie, din primul text, un cuvânt care conține diftong, iar din al doilea text, un cuvânt care conține triftong. **4 puncte**
2. Identifică, în textul A, un cuvânt derivat cu sufix, iar în textul B, un cuvânt derivat cu prefix. **4 puncte**
3. Scrie câte un sinonim pentru cuvintele: *dărnicie*, *descoperiseră*, *tainele*. **6 puncte**
4. Transcrie, din oricare dintre textele-suport, trei verbe la timpuri diferite ale modului indicativ; precizează aceste timpuri. **6 puncte**

- **Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Total puncte: 120.**

Clasa a V-a, școli cu predare în limba română